



# שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

## אחריות אישית בבטיחות בדרכים - מערך הדרכה

קהל היעד: כיתות ד-ו.



משך הפעילות: 40 דקות.



למעוניינים ישנן פעילויות נוספות להרחבת הפעילות: בין 25 דקות לשיעור שלם.

מטרות:



- הכרה והבנה של מושג האחריות בדגש על אחריות במרחב התעבורתי.
- חשיבות של לקיחת האחריות האישית שלי ושל הסובבים אותי במרחב התעבורתי.
- הגברת המודעות להתנהגות בטוחה ברכב.

עזרים:



- סרטון "משפחה בטוחה בדרך" - אפשר להוריד מיוטיוב, או ללחוץ על התמונה "היפר קישור" לצפייה ישירה.



- דף וכלי כתיבה לכל תלמיד/ה.
- טוש ללוח.
- שם התיג בפייסבוק/אינסטגרם של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.
- רשימת כללי ההתנהגות הבטוחה ברכב של המשפחה בסרטון "משפחה בטוחה בדרך" - בדף הנספחים.
- עזרים לפעילות מורחבת - בגוף הפעילות.



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

### חלק ראשון: הצגת הסרטון - התנהגות אחראית בדרך (25 דקות)

❖ **חלקו לכל תלמיד/ה דף ועט וצפו בסרטון.** בקשו מהתלמידים לחפש בסרטון את כל המקרים שבהם המשפחה מתנהגת ומתנהלת בצורה בטוחה ברכב. בכל פעם שהם רואים מקרה כזה, עליהם לרשום זאת על הדף. למשל, כל הילדים היו מתחת לגיל 13 ולכן ישבו במושב האחורי, או, למשל, המשפחה התחילה בנסיעה רק כאשר כולם היו חגורים.

❖ **לאחר הצפייה בסרטון שאלו את הילדים אילו התנהגויות בטוחות הם זיהו בדרך.** היעזרו בכרטיסיות בנספחים שבסוף המערך. בכל פעם שתלמיד/ה מזהים אלמנט התנהגותי בטוח, תלו את המשפט המתאים על הלוח בכיתה או כתבו אותו על הלוח. בשלב זה, אם התלמידים שכחו או לא זיהו אחת מההתנהגויות הבטוחות בסרטון, אל תשלימו אותו כעת - והקרינו שוב את הסרטון לצפייה מודרכת.

❖ **הקרינו שוב את הסרטון - צפייה מודרכת.** כעת, אמרו לתלמידים: "בואו נראה אם צדקתם, האם מצאתם את כל הפעולות שבהן התנהגה המשפחה באופן בטיחותי ברכב?" בשלב זה, כתבו על הלוח את ההתנהגויות הבטוחות בסרטון, שהתלמידים שכחו ולא ציינו.

### ❖ **דיון קצר**

המטרה בחלק של הדיון הקצר הינה לחזק את ההתנהגויות הבטיחותיות שאינן מוטמעות בקרב הילדים. ייתכן שהתלמידים יזהו את כל ההתנהגויות ואז אפשר לחדד ולחזק אותן.

שאלות לדיון (אפשר להרחיב ולהוסיף שאלות בהתאם להתנהלות בכיתה):

מדוע לדעתכם שכחתם כללים בטיחותיים אלו?

מי מכם מבצע/לא מבצע כללים אלה בעת נסיעה ברכב?

למה, לדעתכם, חשוב להתנהג בהתאם לכללים חשובים אלה?

האם חסרים בסרטון כללים נוספים להתנהגות בטיחותית?



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

### חלק שני: דיון - אחריות אישית בבטיחות בדרכים (15 דקות)

- ❖ **האם אתם לוקחים אחריות בחיי היומיום? איפה, למשל? תנו דוגמאות של אחריות אישית, שבהן יש לכם תפקיד בבית, או כאלה שבהן אתם אחראים על מישהו אחר.**  
למורה: מטרת השאלה היא להבהיר לתלמידים את מושג האחריות האישית וכיצד הם לוקחים אחריות בחיי היומיום שלהם. שאלה זו מובילה לשיח ומאפשרת דיון על התנהגות אחראית בדרכים ולהבנה, שההתנהגות במרחב התעבורתי הינה חלק משגרה.
- ❖ **כיצד אתם לוקחים אחריות במרחב התעבורתי: הליכה ברחוב, חציית כביש, נסיעה ברכב, נסיעה באוטובוס?**
- ❖ **האם ההורים/המשפחה מבקשים זאת מכם, או שאתם לוקחים לבד אחריות? תנו דוגמאות.**
- ❖ **למה בכלל שניקח אחריות? למה חשוב שניקח אחריות במרחב התעבורתי: הליכה ברחוב, חציית כביש, רכיבה על אופניים, נסיעה ברכב, נסיעה באוטובוס?**
- ❖ **תנו דוגמאות שבהן לקחתם אחריות במרחב התעבורתי. כיצד הרגשתם לאחר מכן?**



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

### הרחבת הפעילות - הפעלות שונות בתחום אחריות אישית בבטיחות בדרכים (כל פעילות בין 25 דקות לשיעור)

נותר לכם זמן? מעוניינים להרחיב את הפעילות לעוד שיעור? להמשיך פעילות חינוכית-הפעלתית בתחום בחרו אחד או יותר מהנושאים האלה:

#### • \*מומלץ\* - שאלות טריוויה בנושא בטיחות בדרכים - 14 שאלות בכרטיסיות או בגרסה

דיגיטלית ב-Kahoot. לאחר הצגת כל השאלות יש לחזור עם התלמידים על התשובות הנכונות כדי לחזק את המסר.

ציוד: שאלות ותשובות בנספחים - למורה.

שאלות בפורמט כרטיסיות (בנספחים) או לינק למשחק ב-Kahoot - שימוש בטלפונים ניידים.

לינק למשחק ב-Kahoot: [http://bit.ly/trivia\\_rsa](http://bit.ly/trivia_rsa)

#### הסברים לשימוש באפליקציית Kahoot:

- ☒ מקרינים את המשחק במקרן ונכנסים ללינק המצ"ב. לוחצים על PLAY ואז על START NOW ואז על בחירת משחק CLASSIC.
- ☒ מבקשים מהתלמידים להיכנס אתר של Kahoot מהטלפונים הניידים שלהם (ולא ללינק המצ"ב) ולהקליד את הקוד המופיע על המסך (יחד עם הסרטון המוקרן).
- ☒ לאחר שכל התלמידים נכנסו (כמורים, תראו זאת גם כן על המקרן) - לחצו על START בצד הימני של המסך.
- ☒ לאחר מכן תעלה השאלה הראשונה - לכל שאלה מוקצבות לתלמידים 30 שניות למענה עליה.
- ☒ בתום הזמן יוצגו התשובות של התלמידים והתשובה הנכונה. זה המקום שבו אתם יכולים להתעכב ולדבר על השאלה והתשובות. לאחר מכן לחצו על NEXT.
- ☒ בתום המשחק ואחרי כל שאלה תתקבלנה התוצאות של כל משתתף/ת. התוצאות מורכבות ממהירות המענה, וכמובן כאשר התשובה נכונה.



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

- **הכנת הצגה או שיר בקבוצות.** חלקו את התלמידים לקבוצות. על כל קבוצה להכין הצגה/שיר על פעילות המייצגת התנהגות אחראית בדרך. אתם מוזמנים להסריט את הפעילות ולהעלות לאינסטגרם/פייסבוק ולתייג את הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: @הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

ציוד: דפים וכלי כתיבה לכל קבוצה.

טלפון סלולרי להסרטה.

- **הכנת כרזות.** הכינו כרזות שבהן אתם מסבירים כיצד ואיפה אתם מתחייבים להתנהג כאחראים בדרך. מומלץ לתלות את הכרזות בכיתה. אתם גם מוזמנים לצלם זאת ולהעלות לאינסטגרם/פייסבוק ולתייג את הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: @הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

ציוד: בריסטולים וצבעים לכל קבוצה.

טלפון סלולרי לצילום ולהעלאה לאתר.

- \*מומלץ\* - **אמת או... אמת...** - פעילות בסגנון "אמת או חובה", אבל בפועל התלמידים מוציאים פתק מבקבוק ועונים על השאלה.

המשחק: מכניסים לתוך בקבוק את הכרטיסיות (בנספחים). התלמידים יושבים על הרצפה במעגל. כל תלמיד/ה מסובב/ת את הבקבוק בתורו/ה. כשהבקבוק מפסיק להסתובב ופיית הבקבוק פונה אל אחד התלמידים, המסובב מוציא מהבקבוק פתק ושואל את התלמיד שאליו פונה הפייה את השאלה המופיעה בפתק. לאחר שהתלמיד ענה, הוא זה שמסובב את הבקבוק, וכך ממשיכים הלאה. מסיימים כשהפתקים נגמרו או כשהסתיים הזמן.

אם התלמידים אינם יכולים לשבת במעגל, אפשר לשמור על פורמט הישיבה בכיתה. שמים את הפתקים שמים בקערה ומשחקים את המשחק עם כדור ומוזיקה. התלמידים מתמסרים ביניהם, וכאשר המוזיקה מפסיקה, המוסר שואל את התלמיד שתפס את הכדור שאלה שהוציא מקערת הפתקים.

ציוד: פתקים לשאלות אמת או... אמת - בדף הנספחים. בקבוק או קערה, כדור וטלפון סלולרי להשמעת מוזיקה.



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

### נספחים

התנהגויות בטיחותיות בסרטון "משפחה בטוחה בדרך" (לפי סדר הופעתן בסרטון)

- ניתן לכתוב את כל המשפטים על הלוח בכיתה.

|                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------|
| הילדים שומעים מוזיקה באוזניות (ולא ברמקול)                            |
| מתכננים את הנסיעה מראש - טרם הנסיעה                                   |
| מתכננים נקודות עצירה מראש - טרם הנסיעה                                |
| לוקחים משחקים וצידה לדרך (מים, נשנושים) כדי להעביר את זמן הנסיעה בכיף |
| לא שוכחים ללכת לשירותים לפני העלייה לרכב                              |
| נכנסים לרכב רק מהדלת הסמוכה לחניה                                     |
| הנסיעה במושב הקדמי היא רק למי שמלאו לו/לה 13 שנים                     |
| מוודאים שכל הנוסעים ברכב חגורים כראוי- לפני תחילת הנסיעה              |
| נועלים את הדלתות ברכב - למען הבטיחות                                  |
| בזמן הנסיעה דואגים לשמור על אווירה רגועה כדי לא להפריע לנהג/ת         |
| רק לאחר עצירה מוחלטת של הרכב אפשר לצאת ממנו                           |
| יורדים מהרכב רק בצד המדרכה                                            |
| מתחילים את הנסיעה רק לאחר שכולם חגורים                                |
| מוודאים שמספר הנוסעים ברכב הוא כמספר החגורות                          |
| לא מוציאים יד או ראש מהחלון                                           |
| עד גיל 10 יושבים במושב בטיחות המתאימים לגיל, למשקל ולגובה             |



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

### שאלות טריוויה - שאלות למורה עם התשובה הנכונה

| שאלה                                          | תשובות - תשובה נכונה מודגשת                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. כשאתם ברכב - מה היא ההתנהגות הבטוחה ביותר? | מוציאים ידיים מהחלון - לנפנף לכולם<br><b>מנמיכים את המוזיקה בטלפון הסלולרי ומשמים כמסמסים תורנים של הנהג/ת</b><br>שומעים מוזיקה בטלפון הסלולרי בקולי קולות<br>מציקים לאחים שלנו ולהורים שיקנו לנו דברים |
| 2. כשאתם רוכבים על אופניים - אתם מקפידים על:  | <b>אופניים ואבזרים תקינים, חבישת קסדה, טלפון נייד בתיק</b><br>לחבוש קסדה<br>להרכיב את החבר/ה הכי טובים<br>להאזין למוזיקה בטלפון הסלולרי בקולי קולות, שכולם יראו שהגעתי                                  |
| 3. כשאתם צועדים על המדרכה - אתם מקפידים על:   | תמיד הולכים עם החברים בקבוצה<br>משחקים בטלפון הסלולרי<br><b>הולכים רחוק משפת המדרכה</b><br>אנחנו לא הולכים - אנחנו תמיד רצים                                                                            |
| 4. כשאתם מתכוונים לצאת מהרכב - אתם:           | פותחים את הדלת וקופצים החוצה<br>מיד מפעילים את המוזיקה בטלפון הסלולרי<br><b>מוודאים שהרכב עצר עצירה מוחלטת ויורדים בצד הקרוב למדרכה</b><br>עוזרים גם לאח הקטן לרדת מהרכב                                |
| 5. מהו המקום הבטוח ביותר לחציית כביש?         | <b>גשר, או הליכה בפארק</b><br>מעבר חצייה מרומזר<br>מעבר חצייה<br>המקום הראשון שמוצאים                                                                                                                   |



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

| שאלה                                                                  | תשובות - תשובה נכונה מודגשת                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6. הגעתם למעבר חצייה והאור ברמזור מתחלף לאדום באמצע החצייה - מה תעשו? | נעצור מיד<br><b>נמשיך לחצות בהליכה מהירה ולא בריצה</b><br>נרוץ מהר<br>נחזור לאחור, כי זה מסוכן להמשיך                                                         |
| 7. כשאתם רוכבים על אופניים - המקום הבטוח לרכוב הוא:                   | מדרכות<br>כביש<br><b>שבילי אופניים/פארקים</b><br>היכן שרוצים                                                                                                  |
| 8. מאיזה גיל על פי חוק מותר לנסוע בהוברבורד, באופניים חשמליים וכד'?   | בכל גיל<br>רק לאימא ואבא מותר<br>מגיל 9, כשאפשר לחצות כביש לבד<br><b>גיל 16 ומעלה, עם קסדה</b>                                                                |
| 9. כיצד עליכם לנהוג לאחר ירידה מהאוטובוס, כשבכוונתכם לחצות את הכביש?  | יורדים וחוצים את הכביש בריצה<br>נלך מאחורי האוטובוס ושם נחצה<br><b>נחכה שהאוטובוס יתרחק מהתחנה, ונחצה כשהכביש פנוי לחצייה</b>                                 |
| 10. כשאתם עומדים לחצות במעבר חצייה - אתם:                             | מוודאים שהכביש פנוי וחוצים<br>מסתכלים לכל הכיוונים וחוצים<br>פשוט מתחילים לחצות, מה הבעיה?<br><b>מוודאים שהכביש פנוי, וגם בעת החצייה מסתכלים לכל הכיוונים</b> |



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

| שאלה                                              | תשובות - תשובה נכונה מודגשת                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. כיצד עלינו לחצות כביש עם שני נתיבים או יותר?  | <b>נחצה כמו שני מעברי חצייה נפרדים ולפי כללי החצייה</b><br>חוצים כשמסתכלים לכל הכיוונים<br>חוצים כמו כל מעבר חצייה רגיל<br>מחכים שהרמזור יהיה ירוק         |
| 12. כיצד אתם חוגרים את חגורת הבטיחות?             | מוודאים ששמענו את ה"קליק"<br>מי חוגר חגורת בטיחות בכלל?<br><b>החגירה תתבצע מהכתף לאגן הירכיים ולא לפני הצוואר או הראש</b><br>רק סביב הבטן, אחרת זה מציק לי |
| 13. כאשר אתם נכנסים לרכב - אתם מקפידים:           | להיכנס ראשון - לא רוצה לשבת באמצע<br><b>להיכנס רק מהצד של המדרכה</b><br>להיכנס מהמושב הקדמי<br>להזכיר לנהג/ת להדליק מזגן                                   |
| 14. כאשר אתם צועדים עם כדור ביד - את הכדור יש...? | לכדרר כל הדרך עד ליעד<br>לתת לחברים לשאת<br>להחזיק ביד טוב-טוב שלא ייפול<br><b>לשאת בתיק/בשקית</b>                                                         |



## שבוע הבטיחות בדרכים תשע"ח "אחריות אישית" מארז פעילויות לכיתות ד'-ו'

### שאלות לפעילות אמת או... אמת בנושא אחריות אישית במרחב תעבורתי

אפשר להוסיף שאלות נוספות - בהתאם לצורך

אחיר הקטן בן ה-4 לא רוצה לחגור את חגורת הבטיחות וגם לא לשבת במושב הבטיחות -  
מה תעשה/י? האם תשכנע/י אותו לשבת בכיסא ולחגור? איך?

חבר שלך נוסע על האופניים בלי קסדה, מה תגיד/י לו?

את/ה צועד/ת עם חבר על המדרכה והוא מתכוון לחצות באור אדום, מה תעשה/י?

את/ה נכנס/ת לרכב והאח הקטן שלך בן ה-7 מתווכח עם ההורים שהוא רוצה לשבת  
מלפנים. כיצד תנהג/י?

את/ה ברכב ואבא שלך מסמס תוך כדי נהיגה, כיצד תנהג/י?

את/ה רוצה לחצות את הכביש, אבל מעבר החצייה הקרוב הוא במרחק דקה וחצי הליכה...  
מה תעשה/י?

את/ה נוסע/ת נסיעה קצרה מאוד ברכב עם אבא/אימא - האם תחגר/י חגורת בטיחות?  
למה?

האור ברמזור התחלף לאדום באמצע החצייה שלך, מה תעשה/י?

|                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| <p>1. מוציאים ידיים מהחלון - לנפנף לכולם</p> <p>2. מנמיכים את המזיקה בטלפון הסלולרי ומשתשים כמסמסים תורנים של הנהג/ת</p> <p>3. שומעים מזיקה בטלפון הסלולרי בקולי קולות</p> <p>4. מצויקים לאחים שלנו ולהורים שיקנו לנו דברים</p> | <p><b>1. כשאתם ברכב - מה<br/>היא ההתנהגות הבטוחה<br/>ביותר?</b></p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                              |                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| <p>1.אופניים ואבזרים תקינים, חבישת קסדה,<br/>טלפון נייד בתיק<br/>2. לחבוש קסדה<br/>3. להרכיב את החבר/ה הכי טובים<br/>4. להאזין למוזיקה בטלפון הסלולרי בקולי<br/>קולות, שכולם יראו שהגעתי</p> | <p><b>2. כשאתם רוכבים על<br/>אופניים - אתם מקפידים<br/>על:</b></p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|

1. תמיד הולכים עם החברים בקבוצה
2. משחקים בטלפון הסלולרי
3. הולכים רחוק משפת המדרכה
4. אנחנו לא הולכים - אנחנו תמיד רצים

**3. כשאתם צועדים על  
המדרכה - אתם מקפידים  
על:**

|                                                                                                                                                                                                  |                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| <p>1. פותחים את הדלת וקופצים החוצה</p> <p>2. מיד מפעילים את המוזיקה בטלפון הסלולרי</p> <p>3. מוודאים שהרכב עצר עצירה מוחלטת ויורדים בצד הקרוב למדרכה</p> <p>4. עוזרים גם לאח הקטן לרדת מהרכב</p> | <p><b>4. כשאתם מתכוונים<br/>לצאת מהרכב - אתם:</b></p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|

1. גשר, או הליוכה בפארק
2. מעבר חצייה מרומזר
3. מעבר חצייה
4. המקום הראשון שמוצאים

5. מהו המקום הבטוח  
ביותר לחציית כביש?

1. נעצור מיד
2. נמשיך לחצות בהליכה מהירה ולא בריצה
3. נרוץ מהר
4. נחזור לאחור, כי זה מסוכן להמשיך

**6. הגעתם למעבר  
חצייה והאור ברמזור  
מתחלף לאדום  
באמצע החצייה - מה  
תעשו?**

1. מדרכות
2. כביש
3. שבילי אופניים/פארקים
4. היכן שרוצים

**7. כשאתם רוכבים על  
אופניים - המקום  
הבטוח לרכוב הוא:**

1. בכל גיל
2. רק לאימא ואבא מותר
3. מגיל 9, כשאפשר לחצות כביש לבד
4. גיל 16 ומעלה, עם קסדה

**8. מאיזה גיל על פי חוק  
מותר לנסוע  
בהוברבורד, באופניים  
חשמליים וכד'?**

1. יורדים וחוצים את הכביש בריצה
2. גלך מאחורי האוטובוס ושם נחצה
3. נחכה שהאוטובוס יתרחק מהתחנה,  
ונחצה כשהכביש פנוי לחצויה

**9. כיצד עליכם לנהוג  
לאחר ירידה  
מהאוטובוס,  
כשבכוונתכם לחצות  
את הכביש?**

1. מודאגים שהכביש פנוי וחוצים
2. מסתכלים לכל הכיוונים וחוצים
3. פשוט מתחילים לחצות, מה הבעיה?
4. מודאגים שהכביש פנוי, וגם בעת החציה מסתכלים לכל הכיוונים

**10. כשאתם עומדים  
לחצות במעבר חצייה,  
אתם:**

1. נחצה כמו שני מעברי חצייה נפרדים ולפי כללי החצייה
2. חוצים כשמסתכלים לכל הכיוונים
3. חוצים כמו כל מעבר חצייה רגיל
4. מחכים שהרמזור יהיה ירוקן

**11. כיצד עלינו לחצות  
כביש עם שני נתיבים  
או יותר?**

1. מודאים ששמענו את ה"קליק"
2. מי חוגר חגורת בטיחות בכלל?
3. החגירה תתבצע מהכתף לאגן הירכיים ולא לפני הצוואר או הראש
4. רק סביב הבטן, אחרת זה מציק לי

**12. כיצד אתם חוגרים  
את חגורת הבטיחות?**

1. להיכנס ראשון - לא רוצה לשבת  
באמצע
2. להיכנס רק מהצד של המדרכה
3. להיכנס מהמושב הקדמי
4. להזכיר לנהג/ת להדליק מזגן

**13. כאשר אתם  
נכנסים לרכב - אתם  
מקיפים:**

1. לכדרר כל הזרר עד ליעד
2. לתת לחברים לשאת
3. להחזיק ביד טוב-טוב שלא ייפול
4. לשאת בחיך/בשקית

**14. כאשר אתם  
צועדים עם כדור ביד -  
את הכדור יש...?**